

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/178990,Upamietnienie-polskich-weteranow-w-Anglii.html>
30.04.2024, 11:30

Upamiętnienie polskich weteranów w Anglii

12 i 13 lutego 2023 r. Instytut Pamięci Narodowej upamiętnił dwóch oficerów Wojska Polskiego pochowanych w Anglii.

12 lutego 2023 r. na cmentarzu St. Peter Churchyard w podlondyńskim Iver odbyła się uroczystość poświęcenia nagrobka gen. Mieczysława Sawickiego. Pomnik nagrobny w 15 rocznicę śmierci generała ufundowany został przez Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN. W wydarzeniu uczestniczyło liczne grono przedstawicieli polskiej społeczności w Wielkiej Brytanii, wśród nich prezes Stowarzyszenia Związku Lotników Polskich w Wielkiej Brytanii Artur Bildziuk i przedstawiciel portalu Polskie Miejsca w Wielkiej Brytanii Marcin Kunicki. Obecni byli także: konsul Rzeczypospolitej Polskiej Tomasz Balcerowski oraz dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Adam Siwek. Specjalnie na uroczystość przybyła córka generała Sawickiego, Sophie Sawicka, mieszkająca na stałe w Hiszpanii. Nagrobek poświęcił i modlitwie przewodniczył wicerektor Polskiej Misji Katolickiej w Anglii i Walii ks. prał. prof. Władysław Wyszowadzki. Następnie zebrani złożyli kwiaty i zapalili znicze na grobie generała.

Dyrektor BUWiM Adam Siwek z córką gen. Sawickiego Sophie Sawicką

Poświęcenie grobu gen. Mieczysława Sawickiego

Gen. Mieczysław Sawicki należał do grona najbardziej aktywnych działaczy polskiej

powojennej emigracji na Wyspach Brytyjskich. Obrońca Ojczyzny w 1939 r., oficer wywiadu Służby Zwycięstwu Polski / Związku Walki Zbrojnej, uczestnik walk o Tobruk w II batalionie strzelców Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich, następnie kampanii włoskiej w 4. Pułku Pancernym „Skorpion”, wreszcie pilot myśliwski w 318 Dywizjonie Myśliwsko-Rozpoznawczym Gdańskim. Po wojnie był sekretarzem Kapituły Orderu Wojennego Virtuti Militari w Londynie, a w niepodległej Polsce od 1993 r. do swojej śmierci był członkiem tej Kapituły.

Grób gen. Mieczysława Sawickiego przed i po

13 lutego na Cmentarz South Ealing w Londynie odbyły się uroczystości przy grobie mjr. Ryszarda Wiszowatego. Kwiaty i znicze złożyli konsul Rzeczypospolitej Polskiej Tomasz Balcerowski oraz dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Adam Siwek.

Grób mjr. Wiszowatego, złożenie kwiatów

Grób majora Wiszowatego został wyremontowany i uzupełniony o płytę z inskrypcją wymieniającą zasługi pochowanego oficera przez Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN. Ryszard Wiszowaty od 1919 r. walczył z bolszewikami, początkowo w Pułku Jazdy Tatarskiej, następnie w 10 Pułku Ułanów Litewskich i w Dowództwie Obszaru Warownego „Wilno”. We wrześniu 1939 r. był dowódcą szwadronów rezerwowych w pułku osłonowym „Wołkowysk”, wchodzącym w skład improwizowanej Brygady Rezerwowej Kawalerii Wołkowysk. Internowany na Litwie, uciekł i dołączył do odtwarzanego Wojska Polskiego we Francji. Po kapitulacji Francji przedostał się do Wielkiej Brytanii, gdzie służył jako oficer

sztabowy w Polskich Siłach Powietrznych. Po zakończeniu II wojny światowej angażował się czynnie w życie środowiska emigracyjnego. Zmarł 2 września 1971 w Londynie.

Grób mjr. Ryszarda Wiszowatego przed i po

Dyrektor Adam Siwek podczas spotkań z polskimi działaczami społecznymi w Wielkiej Brytanii przybliżył ideę opieki nad grobami polskich weteranów poza granicami, którą IPN realizuje na mocy ustawy o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski. Zachęcił do zgłaszania grobów weteranów do prowadzonej przez BUWiM ewidencji i zapewnił, że Instytut będzie podejmował niezbędne działania, aby otoczyć opieką i ochroną miejsca spoczynku polskich bohaterów w Wielkiej Brytanii, niezależnie czy będzie to dotyczyć wysokiej rangi oficerów, czy szeregowych żołnierzy.

Grób Jana Henryka Jedynaka

Grób płk. Jerzego Bajana

Jeszcze tego samego dnia Adam Siwek odwiedził Studium Polski Podziemnej w Londynie, gdzie spotkał się z kierownictwem i pracownikami tej niezwykle zasłużonej polskiej instytucji na uchodźstwie, powołanej w 1947 r. przez byłych żołnierzy Armii Krajowej. Następnie wizytował londyńskie cmentarze: South Ealing, Kensal Green, gdzie zapalił znicz na grobie wicemarszałka Sejmu II RP Jana Henryka Jedynaka oraz Northwood, na którym odwiedził m.in. grób gen. Stanisława Kopańskiego i płk. pilota Jerzego Bajana, komendanta Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie w 1939 r. Wizytacje te związane są z planowanymi przez BUWiM kolejnymi pracami remontowymi na grobach polskich

weteranów.

Grób gen. Stanisława
Kopańskiego